

Activiteitenverslag 2025

NATUURLIJK

Voorwoord

Beste partijgenoten,

2025 stond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. Op 3 juni 2025 viel kabinet-Schoof. Daardoor moesten er snel voorbereidingen getroffen worden voor de nieuwe Tweede Kamerverkiezingen in oktober 2025. Door het huidige politieke klimaat van polarisatie, populisme en met de opkomst van radicaalrechts waren deze verkiezingen spannender dan ooit. Door een succesvolle campagne, met de hulp van vele partijgenoten in het land, hebben we onze drie zetels in de Tweede Kamer behouden. Een enorme overwinning. Onze Tweede Kamerleden Esther Ouwehand, Ines Kostić en Christine Teunissen blijven strijden voor rechtvaardigheid. Voor dieren, natuur, klimaat en milieu. En niet alleen in de Tweede Kamer zijn we keihard aan het werk. Gemeenten zijn druk bezig geweest met de voorbereidingen voor de volgende verkiezingen: de gemeenteraadsverkiezingen in 2026! Dit najaar vond het congres plaats, waarop leden stemden over het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijsten. We doen mee in meer gemeenten dan ooit!

Daarnaast zijn er ook weer meer leden bijgekomen, groeit onze internationale organisatie en behaalden we weer prachtige successen.

Met (dier)vriendelijke groet,

Zwanny Naber

Partijvoorzitter, namens het partijbestuur

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	Vereniging	18
		Congressen	18
Inhoudsopgave	3	Partijbestuur	19
		Partijbureau	20
Politiek	4	Communicatie/ledenwerving	20
Tweede Kamer	4	Woudfundingsactie	20
Eerste Kamer	6	Ledenondersteuning	20
Europees Parlement	7	Opleidingen	21
Provinciale Staten	8	Acties en evenementen	22
Gemeenteraden	9	Afdelingen en werkgroepen	27
Waterschappen	10	Raad van toezicht	27
		College van advies	27
Tweede Kamerverkiezingen	11	Commissie van beroep	27
Kandidatencommissie	11	Overige commissies	28
Programma	11	Neveninstellingen	28
Campagne	12	PINK!	28
Campagneaftrap	12	Animal Politics Foundation	29
Acties en evenementen	14	Nicolaas G. Pierson Foundation	29
Poster en flyer	16	Stichting Meer Natuur	29
Website en social media	17	Integriteit	
Evaluatie	17	en vertrouwenspersonen	29
		Interne vertrouwenspersonen	30
		Externe vertrouwenspersoon	30
		Externe integriteitssecretaris	30
		Ledenparticipatie	30

Politiek

We waren in 2025 vertegenwoordigd in de Tweede Kamer, de Eerste Kamer, alle 12 Provinciale Staten (24 zetels), 27 gemeenteraden (60 zetels), 16 waterschappen (36 zetels) en het Europees Parlement (1 zetel). We hebben in 5 gemeenten een wethouder: Almere, Amersfoort, Arnhem, Den Haag en Groningen. Daarnaast besturen we mee in 2 waterschappen: Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden.

Tweede Kamer

In 2025 hadden we drie zetels in de Tweede Kamer. Onze Tweede Kamerleden waren: fractievoorzitter en partijleider Esther Ouwehand, Kamerlid Ines Kostić en Kamerlid Christine Teunissen. Samen hebben zij weer veel bereikt voor mensen, dieren, natuur, klimaat en milieu.

Hieronder een overzicht van een aantal successen van 2025:

1. Vuurwerkverbod aangenomen in

Eerste en Tweede Kamer

Na onze jarenlange inzet komt **een verbod op consumentenvuurwerk** er nu echt! Dit verbod gaat in bij de jaarwisseling van 2026 op 2027. Een gigantische stap voor dieren en de natuur.

2. Geen proeven op apen meer

Een nieuwe doorbraak! De Tweede Kamer heeft ons voorstel aangenomen om **subsidies voor dierproeven op apen** te stoppen. In de komende vijf jaar moet hier een einde aan komen. Het geld dat hierdoor vrijkomt, wordt gebruikt voor proefdiervrije alternatieven.

3. Privéjets zwaar belasten: de vervuiler betaalt!

Door ons voorstel worden **privéjets vanaf 2030 zwaarder belast**. Vliegen met een privéjet wordt dan duurder, omdat er meer belasting op deze vluchten komt. Zo betalen de allerrijksten en grootste vervuilers voor de schade die deze onnodige manier van reizen aanricht aan het milieu.

4. Wetsvoorstel Esther Ouwehand: einde aan de bio-industrie!

We hebben **een nieuw wetsvoorstel ingediend om een einde te maken aan de bio-industrie**. Het voorstel is op 4 oktober naar de Tweede Kamer gestuurd. Het vraagt om een einde aan het structurele lijden van dieren in de intensieve veehouderij.

Kamerleden Esther Ouwehand, Ines Kostić en Christine Teunissen in de Tweede Kamer

5. Meer geld voor wildopvangcentra en dierenhulporganisaties

Door een amendement van Ines Kostić komt er **extra geld beschikbaar voor wildopvangcentra en dierenhulporganisaties**. Deze organisaties vangen zieke en gewonde dieren op, maar zijn vaak afhankelijk van donaties en hebben financiële problemen. Daar komt nu verandering in. De behandeling van het wetsvoorstel zal binnenkort plaatsvinden door de nieuwe samenstelling van de Tweede Kamer.

6. Stop op pijn- en dwangmiddelen in de paardensport

Begin dit jaar is een voorstel van Christine Teunissen aangenomen, waarmee Nederland vooruitgaat in het dierenwelzijn in de paardensport. Er komt namelijk **een verbod op dieronvriendelijke trainingsmiddelen**. Dat betekent dat bijvoorbeeld zweepjes, bidden, tongbandjes en sporen met tandwielen verboden worden.

7. Verbod op nieuwe geitenstallen

Er komt **een verbod op nieuwe geitenstallen**. Geen uitbreiding, geen nieuwbouw en geen verplaatsing. Dit voorkomt ernstig dierenleed en beschermt de gezondheid van omwonenden, die een sterk verhoogd risico lopen op een longontsteking.

8. Verbod op homogenizing

Dit jaar is eindelijk een wet aangenomen die homogenizing (conversietherapie) verbiedt. We hebben meegewerkt aan dit wetsvoorstel. Het wordt nu strafbaar om mensen tegen hun wil te dwingen tot zogenaamde pogingen om hun geaardheid te veranderen via therapie of gebedsgenezing.

9. Maximumtemperatuur diertransport wordt verlaagd

Het voorstel van Esther Ouwehand om de **maximumtemperatuur voor diertransporten te verlagen** is dit jaar aangenomen! De maximumtemperatuur voor het vervoeren van dieren gaat van 35 naar 30 graden. Deze temperatuur vinden wij nog steeds te hoog, maar het is een noodzakelijk begin. We blijven ons inzetten voor een goed hitteplan voor alle dieren.

10. Afzien van alle plannen die leiden tot een hogere slachtsnelheid

Ons voorstel om af te zien van alle **maatregelen, plannen en pilots die leiden tot een hogere slachtsnelheid** is aangenomen in de Tweede Kamer.

Prinsjesdag-statement: 'Alle ogen op Gaza'

Tijdens Prinsjesdag riep partijleider Esther Ouwehand het kabinet op om alles te doen wat in zijn macht ligt om de genocide tegen de Palestijnen te stoppen. "Alle ogen moeten op Gaza." De Prinsjesdag-outfit bestond uit een blouse en een broek waarin de watermeloen was verwerkt. De blouse werd geprint bij House of U en was gemaakt van stoffen van gerecyclede petflessen. De broek was gemaakt van gerecyclede katoen. De watermeloen heeft dezelfde kleuren als de Palestijnse vlag (rood, wit, groen en zwart). Doordat de Palestijnse vlag door Israël werd verboden, is de watermeloen uiteindelijk een symbool geworden van verzet tegen de Israëliëse bezetting en staat het voor solidariteit met het Palestijnse volk.

De outfit van Ouwehand was ontworpen door Mirte Engelhard, een Arnhemse modeontwerpster die bekendstaat om haar duurzame, maatschappelijk betrokken ontwerpen, die geïnspireerd zijn op persoonlijke verhalen en identiteit. Ze creëert unieke kleding uit restmaterialen en deelt via haar creaties verhalen die raken aan thema's als oorlog en vrede.

Esther vroeg met haar outfit niet alleen aandacht voor de afschuwelijke genocide in Gaza, maar ook voor het feit dat mensen die opkomen voor de Palestijnen al lange tijd verdacht worden gemaakt. Zo worden vreedzame demonstranten die protesteren tegen de moord op onschuldige Palestijnen al jarenlang beschuldigd van antisemitisme.

Ook is door verschillende politici de watermeloen ten onrechte bestempeld als een symbool voor steun aan Hamas.

Esther had twee gasten uitgenodigd: de prijswinnende Palestijnse journalist Mohammed Zaanoun, die dit jaar naar Nederland is gevlucht en Esther van der Most, de directeur van de organisatie Plant een Olijfboom, van wie de schoonfamilie vermoord is door de Israëlische regering. Helaas kon Esther van der Most door onverwachte omstandigheden niet aanwezig zijn.

Eerste Kamerlid Ingrid Visseren-Hamakers

Eerste Kamer

In 2025 heeft een splitsing plaatsgevonden in onze Eerste Kamerfractie. Naar aanleiding van het opzeggen van zijn lidmaatschap en het publiekelijk afstand nemen van de partij door Niko Koffeman, is geconcludeerd dat samenwerking met hem binnen de PvdD-fractie niet meer mogelijk was. Daarom wordt onze partij sinds 7 november 2025 vertegenwoordigd door de fractie Visseren-Hamakers, met ons Eerste Kamerlid Ingrid Visseren-Hamakers.

Ook in 2025 lieten we in de Eerste Kamer van ons horen en beïnvloedden we het politieke debat.

Successen uit 2025 waren:

1. Verbod op couperen komt in de wet

Dankzij een directe vraag van ons Eerste Kamerlid Ingrid Visseren-Hamakers beloofde minister Wiersma in de Eerste Kamer dat het verbod op couperen vastgelegd wordt in de wet. Een grote stap. Het verbod moet uiterlijk 1 juli 2026 geregeld zijn.

2. Grote stap: consumentenvuurwerk verboden

Het aannemen van onze initiatiefwet voor een verbod op consumentenvuurwerk.

3. Transparantie over vervuilende warmtebronnen

Een aangenomen motie bij de Wet collectieve warmte die het kabinet oproept helder te communiceren over de herkomst van warmte uit warmtenetten, zodat altijd duidelijk is wanneer het uit vervuilende of dierlijke bronnen komt;

Prinsjesdag-statement Eerste Kamer

Versillende senaatsfracties trekken samen een rode lijn voor Gaza. Ingrid droeg net als senatoren van SP, GroenLinks-PvdA, Volt, D66 en OPNL rode kleding als statement tegen de situatie in Gaza. Met dit gezamenlijke gebaar riepen zij de Nederlandse regering op krachtig op te treden tegen het geweld en de onderdrukking door de Israëlische regering.

Europees Parlement

Ook in het Europees Parlement zijn wij dé stem voor dieren, natuur, klimaat en milieu en ook daar behaalden we weer mooie successen.

Stemming over 'veggie burger'

Het Europees Parlement stemde over een verbod op benamingen zoals "veggie burger" voor plantaardige producten. We hebben ons verzet tegen deze maatregel, omdat die duurzame keuzes moeilijker maakt en consumenten juist minder duidelijkheid geeft. Het debat laat zien hoe belangrijk eerlijke kansen zijn voor plantaardige producten.

Maar we hadden ook mooie successen dit jaar:

1. Verbod op dierproeven voor schoonmaakmiddelen

Dierproeven voor afwas- en schoonmaakmiddelen worden verboden. Zo wordt onnodig dierenleed voor deze producten stopgezet en komt er meer ruimte voor onderzoek zonder proefdieren.

2. EU-wet tegen illegale huisdierenhandel

Er is een akkoord bereikt over nieuwe Europese regels om illegale handel in honden en katten aan te pakken. Strengere eisen voor fokkers en betere controle op handelaren moeten misstanden tegengaan en dieren beter beschermen tegen uitbuiting en slechte leefomstandigheden.

3. Chip en bescherming voor honden en katten

Het Europees Parlement stemde in met **verplichte chip- en registratie voor honden en katten in de EU**. Hierdoor is beter bij te houden waar dieren vandaan komen en wordt illegale handel moeilijker. De nieuwe regels stellen ook duidelijke eisen aan het welzijn van dieren en pakken misstanden aan.

Europarlementariër Anja Hazekamp

Provinciale Staten

We waren dit jaar vertegenwoordigd in alle 12 Provinciale Staten met in totaal 24 Statenleden. Zij behaalden ook in 2025 vele successen voor dieren, natuur, klimaat en milieu.

We lichten hier een paar van uit.

Groningen: Behoud UNESCO-status Waddenzee

In Groningen dienden we een voorstel in om de UNESCO-status van de Waddenzee actief te blijven beschermen, nadat deze ter discussie stond. De provincie werd opgeroepen zich uit te spreken tegen activiteiten die dit unieke natuurgebied schaden. Ons voorstel werd aangenomen.

Fryslân: Geld voor kruidenrijk grasland

In Friesland is mede dankzij onze inzet extra geld vrijgemaakt voor kruidenrijk grasland, via een project van Urgenda. Dit type grasland is goed voor de biodiversiteit, verbetert de bodemkwaliteit en biedt meer voedsel voor insecten en weidevogels. Dankzij deze campagne krijgen boeren een fikse korting op bomen, kruidenrijke grasmengsels en klavermengsels.

Drenthe: €100.000 beschikbaar voor dierenambulances

Ons voorstel voor een extra eenmalige financiële bijdrage van de Drentse dierenambulances is aangenomen. Hierdoor is €100.000 beschikbaar gesteld om deze organisaties te ondersteunen in hun belangrijke werk voor hulpbehoevende dieren.

Gelderland: Dieren meegenomen in aanpak bosbranden

De provincie Gelderland neemt voortaan dieren expliciet mee in de aanpak van bosbranden. Dankzij een voorstel van ons wordt in draaiboeken en crisisplannen aandacht besteed aan evacuatie en bescherming van bosdieren.

Utrecht: Landbouw zonder dierenleed

In de provincie Utrecht is ons voorstel 'landbouw zonder dierenleed' aangenomen. Dit betekent dat de provincie zich uitspreekt voor landbouw waarin dierenleed geen plaats heeft en waarin de omschakeling naar natuurinclusieve akkerbouw wordt gestimuleerd.

Noord-Brabant: Meer aandacht voor natuurbranden

In Noord-Brabant is ons voorstel aangenomen om meer aandacht te besteden aan de risico's van natuurbranden door middel van borden die wijzen op het risico van brandgevaar. De provincie versterkt ook preventie, bewustwording en voorbereiding op extreme droogte en brandgevaar.

Noord-Holland: Verkleinen achterstand CO₂-reductie Noord-Hollandse bedrijven

Het voorstel om de achterstand in CO₂-reductie te verkleinen is in Noord-Holland aangenomen.

De provincie is opgeroepen om in de begroting van 2026 rekening te houden met extra inzet op controle van het energiebesparingsakkoord van Noord-Hollandse bedrijven.

Gemeenteraden

We waren in totaal met 60 raadsleden ook actief in 27 gemeenteraden. In vijf gemeenten hebben we een wethouder: Almere, Amersfoort, Arnhem, Den Haag en Groningen. In Heerlen leveren we geen wethouder, maar besturen we wel mee. We hebben ook lokaal weer veel verschil gemaakt voor dieren, natuur, klimaat en milieu.

Almere: Nota Dieren aangenomen

Dankzij de fractie in Almere is de Nota Dieren aangenomen. Daarmee kiest de stad als een van de eerste gemeenten in Nederland duidelijk voor het erkennen van dieren als volwaardige medebewoners.

Amersfoort: Nieuw biodiversiteitsplan aangenomen voor 33 gidssoorten

In de gemeente Amersfoort is een ambitieus biodiversiteitsplan aangenomen, mede dankzij ons. Door dit plan wordt de stad ingericht voor 33 diersoorten die laten zien hoe het gaat met de natuur in Amersfoort. De stad zorgt ervoor dat deze dieren zich thuis voelen. Zo komen er bijvoorbeeld nieuwe natuurverbindingen en rustplekken voor dieren.

Arnhem: Extra budget voor dierenwelzijn

Arnhem reserveert, op ons initiatief, €400.000 extra voor dierenwelzijn in de begroting 2026–2029. Zo krijgt het welzijn van dieren eindelijk de aandacht die het verdient.

Culemborg: Niet langer termen als ‘ongedierte’ gebruiken

In Culemborg wordt de term ‘ongedierte’ niet langer gebruikt in gemeentelijke communicatie. Taal doet ertoe en met dit voorstel wordt gekozen voor neutralere en respectvollere taal over dieren.

Den Bosch: Stop op giftige sierteelt

Den Bosch stopt, op ons initiatief, met de uitbreiding van de reguliere sierteelt, waarbij veel landbouwgif wordt gebruikt. Zo komen er geen nieuwe gifvelden meer in de gemeente en moet er bij bestaande velden een afstand van minimaal 250 meter zijn tot woningen, scholen en natuurgebieden.

Den Haag: Monitor queer-acceptatie op school

In Den Haag is ons voorstel aangenomen om queer-acceptatie op scholen actief te monitoren. Hiermee wordt inzicht verkregen in de sociale veiligheid van lhbtqia+-leerlingen. De gemeente kan op basis daarvan gericht werken aan inclusieve en veilige schoolomgevingen.

Dordrecht: De vervuiler betaalt via rioolheffing

In Dordrecht is ons voorstel aangenomen om de nieuwe regeling voor rioolheffing eerlijker te maken volgens het principe van ‘de vervuiler betaalt’. Grote vervuilers, zoals het Dordtse Chemours, gaan hierdoor vanaf 2026 meer bijdragen aan de kosten voor waterzuivering.

Gouda: De natuur krijgt een plek aan tafel

Gouda heeft een landelijke primeur. Op ons initiatief is besloten dat voortaan ook dieren en natuur standaard een stem krijgen bij inwonersparticipatie. Voortaan wordt er, als de natuur een belang heeft, iemand aangewezen die namens de natuur meepraat. Zo telt de natuur vanaf het begin mee in beslissingen.

Groningen: Huisdieren veilig bij brand

De motie Laet Fikkie niet fikken is aangenomen in Groningen. Dankzij huisdierenstickers weten hulpdiensten bij brand dat er dieren aanwezig zijn.

Maastricht: Fietsvoorzieningen bij bushaltes

Op initiatief van ons plaatst de gemeente Maastricht fietsvoorzieningen bij bushaltes. Zo wordt duurzaam vervoer makkelijker en toegankelijker voor iedereen.

Tilburg: Rem op vervuilende veehouderijen

Tilburg pakt vervuilende veehouderijen en slachterij Vion aan, naar aanleiding van ons voorstel. Er wordt onderzocht wat de gevolgen zijn van het wijzigen van het omgevingsplan, met als doel om de groei van de vee-industrie te voorkomen.

Zaanstad: Geen weerhaken meer

Zaanstad zegt vaarwel tegen weerhaken bij het vissen, naar aanleiding van een motie van onze lokale fractie. Zo voorkomen we onnodig leed dat wordt veroorzaakt bij vissen.

Verbod op fossiele reclames en reclames voor vlees/zuivel

Steeds meer steden verbieden fossiele reclames en reclames voor vlees. Na de successen in onder andere Den Haag en Amsterdam in de afgelopen jaren, kwamen daar dit jaar opnieuw verschillende steden bij die fossiele reclame in de ban doen. In al deze steden waren de lokale fracties van de Partij voor de Dieren betrokken bij het realiseren van dit verbod. Zo namen zowel **Nijmegen**, **Utrecht** als **Zwolle** een motie aan om fossiele reclames te verbieden.

Steeds meer gemeenten verbieden reclames voor fossiele brandstoffen en voor vlees en zuivel. Dit gebeurt mede dankzij onze voorstellen. Wij blijven ons hiervoor inzetten.

Waterschappen

We waren ook vertegenwoordigd in 16 waterschappen met in totaal 36 zetels. En we besturen in 2 waterschappen mee: Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden.

Waterschap De Dommel: Actuele klimaatprognoses voor doelmatig watermanagement

Bij Waterschap De Dommel is ons **voorstel aangenomen om ervoor te zorgen dat waterbeheerplannen gebaseerd worden op de meest actuele klimaat- en neerslaggegevens**. Het waterschap vraagt het KNMI, het Rijk en andere betrokkenen om deze gegevens elk jaar bij te werken. Zo kan De Dommel beter omgaan met de gevolgen van klimaatverandering.

Waterschap Amstel, Gooi en Vecht: Geen geld meer naar ARTIS

Op ons initiatief is besloten om **geen waterschapsgeld meer te besteden aan dieren tuin ARTIS**. Het waterschap sponsort organisaties die iets met water doen. Het waterschap heeft met coalitiepartijen afgesproken dat ze het diervriendelijkste waterschap wil worden. Daarom geven ze vanaf 2026 geen geld meer aan Artis, waar dieren in gevangenschap leven.

Waterschap Brabantse Delta: Natuurvriendelijke oevers tegen rivierkreeften

Bij Waterschap Brabantse Delta wordt, door onze inbreng, ingezet op **de aanleg van natuurvriendelijke oevers**. Dit is een maatregel tegen de overlast van uitheemse rivierkreeften. Deze aanpak vermindert de schade die rivierkreeften veroorzaken aan de waterkwaliteit en de natuur, op een diervriendelijke manier.

Tweede Kamerverkiezingen

In 2025 waren er weer Tweede Kamerverkiezingen. Op 29 oktober 2025 vonden er vervroegde Tweede Kamerverkiezingen plaats na de val van het kabinet-Schoof op 3 juni 2025. Wij kregen 2,08% van de stemmen (219.371) en daarmee behielden we onze drie zetels.

Kandidatencommissie

Een kandidatencommissie adviseerde het partijbestuur over de samenstelling van de conceptkandidatenlijst die uiteindelijk aan het congres werd voorgelegd.

Deze commissie bestond uit:

- Paul van Gent - voorzitter
- Eileen Samshuizen
- Joeri Oudshoorn
- Judith Krom
- Zwanny Naber

Op het congres van 14 juni werd de kandidatenlijst met 50 namen vastgesteld door de leden. Esther Ouwehand werd voor de vierde keer verkozen als lijsttrekker. Op plek 2 stond Ines Kostić gevolgd door Christine Teunissen op plek 3.

Het verkiezingsprogramma 'Partij voor de Dieren. Natuurlijk.'

Programma

Een programmacommissie schreef in opdracht van het partijbestuur een conceptverkiezingsprogramma dat uiteindelijk aan het congres werd voorgelegd. Deze commissie bestond uit:

- Debbie Mathijssen - voorzitter
- Anna Krijger
- Bram van Liere
- Christine Teunissen
- Cynthia Pallandt
- Diego Demaree
- Laura Delver
- Marco van der Wel
- Miroya Reinders
- Olivia Butterman
- Paulien Edixhoven
- Tamar van der Horst
- Tim Feij
- Willemijn Stoffels

Op het congres van 7 september werd het verkiezingsprogramma vastgesteld door de leden. Dit programma kreeg uiteindelijk de titel: 'Partij voor de Dieren. Natuurlijk.'. In het kader van inclusiviteit was het programma weer beschikbaar in verschillende versies:

[Verkiezingsprogramma Tweede Kamerverkiezingen 2025](#)

[Verkiezingsprogramma in beleidstaal](#)

[Verkiezingsprogramma in gebarentaal](#)

[Gesproken verkiezingsprogramma](#)

[Electoral program English \(flyer\)](#)

Campagne

Het campagneteam was verantwoordelijk voor het bedenken en (laten) uitvoeren van de verkiezingscampagne. Dit team bestond uit:

- Ines Kostić - Campagneleider
- Imke Pels - Campagnemanager
- Sanne Collée - Linking pin partijbureau
- Paulien Melenhorst - Linking pin afdelingen
- Tim Crutzen - Politiek strateeg
- Willem van den Oetelaar - Persvoorlichter
- Willeke Asselbergs - Creative campaigner
- Sjaak van Bommel - PINK!
- Nicole Dick - Notulist

Campagneaftrap

Op zondag 7 september vond ons 40e partijcongres plaats. Dit diende ook meteen als de campagneaftrap. Lijsttrekker Esther Ouwehand sprak na de lunchpauze de leden krachtig toe: “De Partij voor de Dieren is de enige partij die een leefbare Aarde voor mens en dier op de eerste plaats durft te zetten. Andere partijen zijn bang voor de kiezer, bewegen mee met de ophitsen, en stemmen hun partijprogramma af op onderzoeken en opiniepeilingen.

Maar wij weten: de basis van ons bestaan gaat hand in hand met radicale rechtvaardigheid.

Wij weten dat alles met elkaar verbonden is.”

In de foyer konden leden door de ‘campagne wasstraat’ lopen. Hier lagen campagnepakketten klaar met posters, flyers en stickers met onze campagneslogan ‘Partij voor de Dieren. Natuurlijk!’. Zo kon iedereen meteen beginnen met campagnevoeren. Ook ging de campagnevideo in première tijdens het congres. Een krachtige video die laat zien dat verandering heel natuurlijk is. En het werd nogmaals duidelijk dat wij de enige partij zijn die de dieren, het klimaat, de natuur, het milieu en mensenrechten op de eerste plaats zet. Dus werden ook onze campagnespeerpunten gedeeld:

- Geen dierenleed, wel dierenrechten.
- Minder stallen, meer huizen.
- Geen gif, wel gezondheid.
- Minder vervuiling, meer groen.
- Geen onrecht, wel mensenrechten.

Esther Ouwehand met kandidaten gemeenteraadsverkiezingen

Pussy Riot

Om de campagneaftrap onvergetelijk te maken, kwam het wereldberoemde feministische performancecollectief Pussy Riot optreden. Zij werden bekend door hun iconische punkoptredens en dappere strijd voor vrijheid, lhbtqia+-en vrouwenrechten. Op het congres brachten ze een fragment uit hun show 'Riot Days', waarin oprichtend lid Maria Alyokhina vertelt over protesten, politiegeweld en haar gevangenschap. Daarna volgde een gesprek van Maria met Esther over het belang van demonstratierecht, activisme én het opkomen voor alles wat kwetsbaar is: dieren, mensen, natuur en klimaat.

Esther Ouwehand en Pussy Riot

Leden op het congres

Esther Ouwehand in gesprek met Pussy Riot

Acties en evenementen

We zijn een actiepartij. Naast de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025 waren we ook dit jaar aanwezig bij diverse demonstraties, acties en evenementen. Op straat, samen met duizenden anderen, lieten we ons diepgroene en sociale geluid horen.

4 oktober: Dierendag Demo

Actievoeren met een groot rondrijdend glazen slachthuis. Op Dierendag reden we dit jaar tijdens de Dierendag Demo met een glazen slachthuis door de straten van Amsterdam. Een demonstratie waar onze Kamerleden, leden en duizenden andere mensen de straat op gingen voor dieren en tegen de vee-industrie.

Het slachthuis is een confronterend kunstwerk dat laat zien wat normaal verborgen blijft. Een actie waarmee we lieten zien dat wat er zich achter gesloten deuren van slachthuizen afspeelt te gruwelijk voor woorden is. Het slachthuis is geïnspireerd op de beroemde quote van activist en rocklegende Paul McCartney: "Als slachthuizen glazen wanden zouden hebben, zou iedereen vegetariër zijn."

Dit glazen slachthuis is een mooi symbool dat de aandacht trekt. Dit gebeurde ook volop in de media. Toch moet het hier niet bij blijven en zijn er echte politieke maatregelen nodig voor de afbouw van de vee-industrie. Daarom dienden we op dezelfde dag een wet in om definitief een einde te maken aan deze industrie.

Het glazen slachthuis tijdens de Dierendag Demo

4 oktober: Dierendag Demo

18 oktober: Tata Steel Toxic Tour

Met protestborden, muziek en een metershoge rekening stonden we op 18 oktober bij Tata Steel voor de deur. Tata Steel produceert staal en is een grootvervuiler. Uit nieuwe metingen bleek de uitstoot van het bedrijf opnieuw veel te hoog. Tata Steel ontvangt miljarden euro's aan staatsteun, maar veroorzaakt enorme gezondheids- en natuurschade. Dit kan zo niet langer.

Daarom liepen we samen met bewoners, artsen en actieorganisaties naar Tata Steel met een levensgroot betaalverzoek. Wij willen dat grote vervuilers gaan betalen in plaats van dat ze de rekening afschuiven op gewone burgers. Onze Tweede Kamerleden Esther Ouwehand en Ines Kostić waren bij de demonstratie aanwezig.

Minder Tata Steel betekent meer gezondheid, meer schone lucht, meer klimaat en meer biodiversiteit.

5 oktober: Rode Lijn demonstratie in Amsterdam

5 oktober: Rode lijn demonstratie

Solidair met Palestina. We waren dit jaar naast 18 mei en 15 juni (lees hierover meer in acties en evenementen) ook aanwezig bij de grootste rode lijn demonstratie op 5 oktober. Deze demonstratie had grote maatschappelijke impact dit jaar. We gingen dit keer met 250.000 mensen in rode kleding de straat op. Met een duidelijke boodschap: stop de genocide in Gaza nu! Onze Kamerleden en vele lokale afdelingen waren bij deze demonstratie aanwezig. Het was enorm indrukwekkend.

Demonstratie bij Tata Steel

26 oktober: Klimaatmars

Iedereen wil een gezonde toekomst voor hun kinderen. Schone lucht en een huis dat niet overstroomt. Dit alles heeft met het klimaat te maken en we hebben het er veel te weinig over. Daarom liepen we ook dit jaar mee met de Klimaatmars. Klimaatverandering is misschien wel de grootste uitdaging van onze tijd. En de landelijke politiek kijkt weg. De overheid subsidieert de fossiele industrie en vee-industrie. Dit is olie op het vuur van de klimaatcrisis. In de campagnes voor de Tweede Kamerverkiezingen ging het nauwelijks over het klimaat. Daarom gingen we, vlak voor de Tweede Kamerverkiezingen, met 50.000 mensen de straat op in Den Haag. We begonnen op het Malieveld en liepen een route richting de binnenstad van Den Haag.

We hebben weer eens laten zien welke partij echte klimaatplannen heeft. Alle Kamerleden, veel verschillende lokale afdelingen en leden vanuit het hele land waren bij de mars aanwezig. Met tienduizenden mensen van alle leeftijden gingen we de straat op voor onze toekomst en voor onze kinderen.

Poster en flyer

Leden kregen net als andere jaren een campagnepakket met poster en flyers opgestuurd. Nieuw dit jaar waren de stickers.

Poster Tweede Kamerverkiezingen

Op 29 oktober kan je kiezen voor een totaal ander politiek klimaat. Eén van eco boven ego. De Partij voor de Dieren is koersvast en trekt daarmee andere politieke partijen de groene kant op. Hoe meer stemmen voor de Partij voor de Dieren, hoe groener, diervriendelijker en rechtvaardiger Nederland wordt. Dus, stem Partij voor de Dieren. Natuurlijk.

1 GEEN DIERENLEED, WEL DIERENRECHTEN.

- Dierenrechten in de Grondwet.
- De intensieve veehouderij verdwijnt.
- Er komt 0% btw op dierenartszorg.

2 MINDER STALLEN, MEER HUIZEN.

- Door een krimp van 75% van het aantal dieren in de veehouderij wordt de stikstofcrisis opgelost. Daardoor komt er ruimte voor natuur en woningen.
- De huren worden de komende vijf jaar bevroren.
- Woningcorporaties krijgen extra geld om te bouwen.

3 GEEN GIF, WEL GEZONDHEID.

- Geen gif in ons eten: verbod op landbouwgif, PFAS en giftig staalafval.
- Het eigen risico wordt afgeschaft, mondzorg en anticonceptie komen in het basispakket.
- 0% btw op groente en fruit.

4 MINDER VERVUILING, MEER GROEN.

- 5% van het BBP naar klimaat en natuur.
- Schiphol, Tata Steel, Chemours en de superrijken betalen hun eerlijke deel van de schade.
- Fossiele subsidies verdwijnen. Dat geld gaat naar gratis OV voor lagere inkomens, schone energie en aanpak energiearmoede.

5 GEEN ONRECHT, WEL MENSENRECHTEN.

- Erken Palestina. Israël krijgt de zwaarst mogelijke sancties opgelegd.
- Steun Oekraïne in verdediging en wederopbouw.
- Mensenrechten vormen de basis van onze keuzes. We pakken femicide aan en beschermen LHBTQI'ers.

MEER LEZEN,
MEER DOEN?

Campagnewebsite en sociale media

Ook voor deze verkiezingen werd er een speciale campagnewebsite gelanceerd. Deze verkiezingspagina was een uitgebreid overzicht van onze speerpunten, kandidaten, acties en evenementen en we hadden een doe mee-pagina, zodat mensen zelf konden meedoen met de campagne. Bijvoorbeeld door het delen van promotiemateriaal, het bestellen van een campagnepakket of door ons financieel te steunen.

De pagina opende met de slogan “Partij voor de Dieren. Natuurlijk.” en benadrukte onze 5 speerpunten:

- Geen dierenleed, wel dierenrechten.
- Minder stallen, meer huizen.
- Geen gif, wel gezondheid.
- Minder vervuiling, meer groen.
- Geen onrecht, wel mensenrechten.

We deelden dagelijks content op social media over onze speerpunten, kandidaten, acties en debatten. En we maakten uitingen met onze standpunten die mensen konden delen op social media. Via de door ons speciaal ontworpen studio kon iedereen ook dit jaar diens profielfoto aanpassen in campagnestijl.

Omdat we tijdens campagnes extra veel publieksvragen ontvangen in de mail en op social media, hielp een team van enthousiaste vrijwilligers ons tijdens de campagne om alle vragen te beantwoorden.

De studio, om je profielfoto aan te passen in de campagnestijl

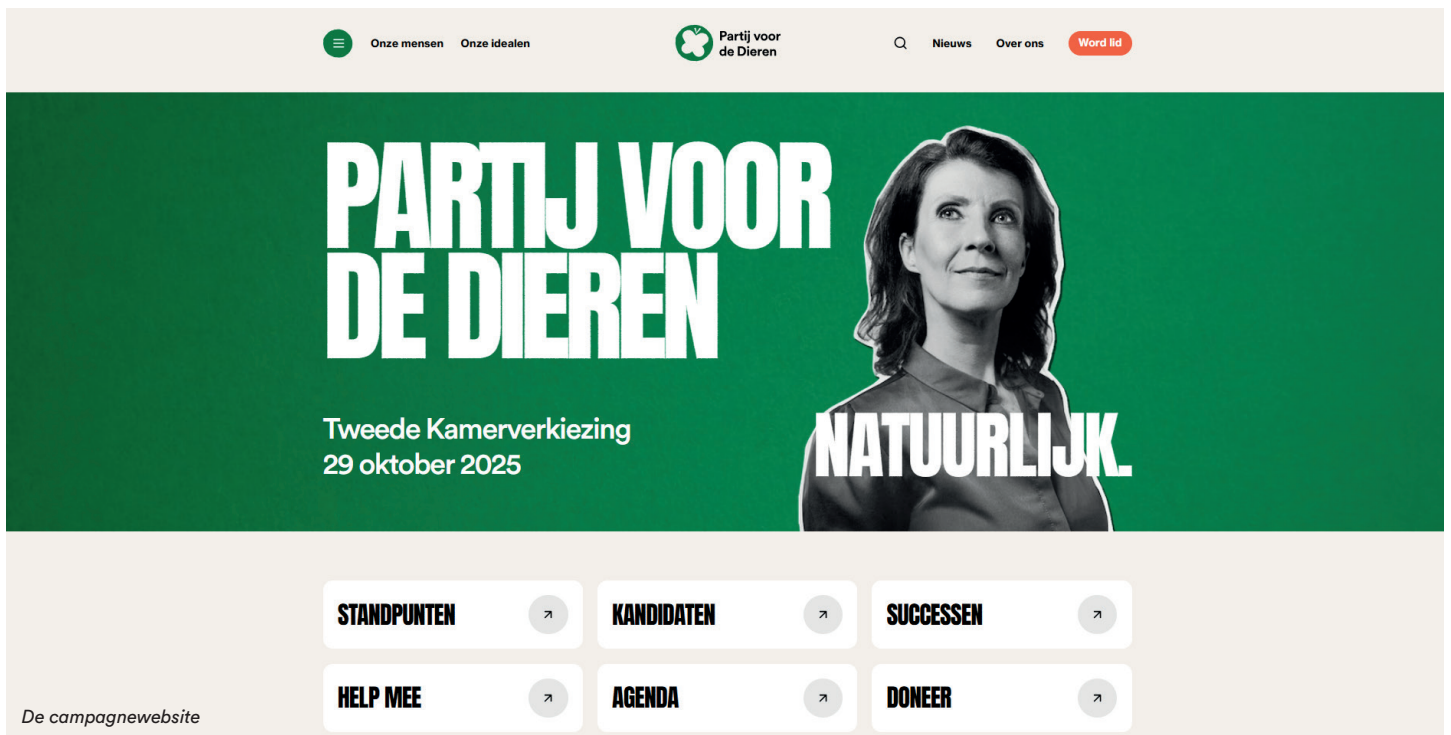
Evaluatie

Achteraf liet het partijbestuur de campagne evalueren door een onafhankelijke evaluatiecommissie.

Deze commissie bestond uit:

- Fabian Zoon – voorzitter
- Ina Boven
- Carlijn van de Meulenhof
- Ronan van Langen
- Laura van Roekel
- Lowieke Vermeulen

Onderdeel van de evaluatie was een extern kiezersonderzoek. De uitkomst van de evaluatie is vertrouwelijk. Een samenvatting van de uitkomsten van het kiezersonderzoek is gedeeld met campagneleiders GR26.

Vereniging

De Partij voor de Dieren is een vereniging waarin de leden gezamenlijk de baas zijn. Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende onderdelen van de vereniging.

Congressen

14 juni: 39e partijcongres

Op 14 juni hielden we ons 39e partijcongres in de Rijtuigenloods in Amersfoort. Bijna 700 leden kwamen samen om te stemmen over het verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026, over moties en wijzigingsvoorstellen, en om met elkaar in gesprek te gaan over de richting van de partij.

Naast de inhoud stond ook de professionalisering van de vereniging centraal. Leden stemden in met wijzigingen in het huishoudelijk reglement en de statuten en kozen een nieuwe Raad van Toezicht, die toezicht houdt op het partijbestuur.

Fractievoorzitter Esther Ouwehand sprak de leden toe met een inspirerende speech en benadrukte het belang van verbondenheid en de grote inzet van de komende verkiezingen. Zij lichtte ons nieuwe wetsvoorstel toe om ernstig dierenleed bij de slacht te stoppen en sprak over systeemverandering, waaronder het einde van de bio-industrie.

Op het congres werd uitgebreid gesproken over defensie. Leden kregen de ruimte om hun mening te geven. Het was een discussiepunt, maar uiteindelijk zijn meerdere voorstellen aangenomen. En sprak een meerderheid steun uit voor de lijn van de Tweede Kamerfractie. Daarna is er een participatietraject gestart, waarin leden verder in gesprek konden gaan over het partijstandpunt op defensie. Dat traject is versneld en werd nog voor de verkiezingen afgerond. Daarnaast werd teruggeblikt op behaalde successen en de groei van de partij tot ruim 32.000 leden, en werkten de leden aan het verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Leden op het congres

Esther Ouwehand tijdens haar speech op het congres

7 september: 40e congres

Op zondag 7 september was het alweer het 40e partijcongres. Ditmaal was het weer in congrescentrum 1931 in Den Bosch. Er waren ruim 900 leden aanwezig om te stemmen over de kandidatenlijsten voor de Tweede Kamerverkiezingen van oktober 2025 en de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. Er werd ook gestemd over verschillende moties en amendementen. Niet alle voorstellen konden worden behandeld, dus werd het congres op zaterdag 13 september online voortgezet om alle overige voorstellen te behandelen.

Het partijcongres was ook de campagneaftrap voor de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober. Lijsttrekker Esther Ouwehand sprak na de lunchpauze de leden toe en benadrukte dat wij de dieren, het klimaat, de natuur en het milieu op de eerste plaats zetten en staan voor radicale rechtvaardigheid.

Om de campagneaftrap onvergetelijk te maken, trad het feministische performancecollectief Pussy Riot op met een fragment uit hun show 'Riot Days'. Daarna volgde een gesprek met Esther Ouwehand over het belang van demonstratierecht, activisme en het opkomen voor alles wat kwetsbaar is: dieren, mensen, natuur en klimaat. Met het vaststellen van de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen, de gemeenteraadlijsten en het campagnebudget was de partij klaar voor de verkiezingen. Met de nieuwe campagneslogan 'Partij voor de Dieren. Natuurlijk.' en het meegegeven campagnepakket laat de partij zien waar zij voor strijdt.

Partijbestuur

Het bestuur bestaat uit:

- Zwanny Naber - voorzitter
- Meike de Boer - vice-voorzitter
- Paul van Gent - secretaris
- Guus Beckett - penningmeester
- Andreas Ligtvoet - algemeen bestuurslid
- Bram van Liere - algemeen bestuurslid
- Miroya Reinders - algemeen bestuurslid

Het partijbestuur is onder andere verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding van congressen en voor de totstandkoming van verkiezingsprogramma's, kandidatenlijsten en verkiezingscampagnes.

Partijbureau

Communicatie/ledenwerving

In 2025 organiseerde het partijbureau weer verschillende acties en activiteiten voor leden. Dit jaar stond vooral in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen.

Website

Medewerkers van het partijbureau hebben dit jaar hard gewerkt aan het inclusiever maken van de website en andere communicatiemiddelen. De website heeft daarbij een flinke update gekregen: een modern ontwerp en een overzichtelijkere structuur.

Woudfundingsactie

Vele natuurliefhebbers hebben in 2025 meegedaan aan onze Woudfundingsactie op www.mijnnatuur.nl. Met de crowdfunding kopen we landbouwgrond op in drie delen en zetten we het om naar in totaal ruim 11 hectare nieuwe natuur. Deze natuur wordt onderdeel van Landgoed Gienderwijte. Zo draagt dit bij aan meer biodiversiteit en een veilige plek voor dieren en natuur om te leven. Via www.mijnnatuur.nl kunnen natuurliefhebbers één of meerdere m² grond adopteren. Nieuwe leden kunnen dit ook kiezen als welkomstcadeautje.

In 2025 is er ruim 9400 m² geadopteerd. Gienderwijte deel 2 is daarmee eind 2025 nagenoeg volledig 'uitverkocht'. In het eerste kwartaal van 2026 start het ter adoptie aanbieden van Gienderwijte deel 3.

Ondertussen vindt de omzetting van landbouwgrond naar natuur al plaats. Begin 2025 werd er een boomplantdag georganiseerd, waarbij samen met deelnemers van de actie 2.000 inheemse bomen zijn geplant. De grote waterplassen zijn daarnaast volledig uitgegraven en bieden nu al een fijn leefgebied voor ganzen, aalscholvers, ijsvogels en vissen.

Ledenondersteuning

Het partijbureau zorgt verder voor allerlei ondersteunende zaken, zoals de website, organisatie van opleidingen, deelname aan protestacties, de nieuwsbrieven en het programma waar fracties en afdelingen afbeeldingen voor sociale media volgens de huisstijl kunnen maken. Maar ook alle promotiematerialen zoals spandoeken, vlaggen en flyers worden door het partijbureau verzorgd. In verkiezingstijd is het partijbureau dan ook verantwoordelijk voor alle communicatiematerialen rondom de campagne.

Daarnaast houdt het partijbureau zich bezig met ledenservice, ledenwerving en ledenadministratie. De jaarlijkse contributie van onze leden is van groot belang voor veel van de activiteiten van de partij: hoe meer leden, hoe meer we kunnen doen.

De boomplantdag op Landgoed Gienderwijte

Opleidingen

Actieve leden zijn onmisbaar voor de groei en zichtbaarheid van onze partij. Om het makkelijker te maken om actiever te worden binnen de partij, zijn er steeds meer modules en trainingen. Ook fracties, politiek bestuurders, afdelingen en provinciale werkgroepen krijgen scholing en trainingen om hun belangrijke werk te ondersteunen.

De 'Kickstart' is een jaarlijkse opleiding waarin (nieuwe) actieve leden een vliegende start krijgen binnen de partij. In 2025 had de Kickstart een nieuwe opzet: in plaats van 3 regionale dagen bestond de opleiding dit jaar uit 1 landelijke dag met alle deelnemers en een regionale terugkomdag op 3 plekken in het land: Zwolle, Rotterdam en Nijmegen.

Netwerk- en kennisdagen

Onze fracties, politiek bestuurders, afdelingen en provinciale werkgroepen kwamen samen tijdens de netwerk- en kennisdagen. Elke groep kreeg een eigen dag. Zo'n netwerk- en kennisdag staat in het teken van kennis en ervaring delen om nieuwe vaardigheden op te doen tijdens trainingen én om elkaar beter te leren kennen. Het programma voor deze dagen wordt samengesteld op basis van de behoefte.

Vorbereiden op verkiezingen Tweede Kamer en Gemeenteraad

Door de val van het kabinet zijn er extra trainingen georganiseerd om kandidaten en actieve leden voor te bereiden op de campagne. Voor kandidaten organiseerden we een social mediatraining, training debatteren en diverse online sessies om kandidaten te briefen en tips mee te geven, o.a. over woordvoering. Actieve leden kregen een webinar over flyeren voor de Tweede Kamerverkiezingen. Deze webinar was vervolgens terug te zien in de online leeromgeving in de module over flyeren.

In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 zijn er diverse trainingen georganiseerd.

Dag 2 en 3 van de Leergang Gemeenteraad vonden begin 2025 plaats. Tijdens deze opleiding onderzoeken leden of het raadslidmaatschap bij hen past.

Voor leden van de gemeenteraad (GR) en kandidatencommissies (KC) organiseerden we een training gespreksvoering en voor de KC-voorzitters een training moeilijke gesprekken voeren. De trainingen werden aangevuld met een uitgebreide online module waar onderwerpen als briefselectie en integriteit behandeld worden.

De hooggeplaatste kandidaten van de GR-lijsten kregen een mediatraining. Begin 2026 organiseren we daarnaast voor dezelfde groep een social mediatraining en een fysieke debattraining. Voor alle GR-kandidaten was er een online training: Debatteren in verkiezingstijd.

Ook bereidden we ons voor op eventuele coalitiedeelname na de GR-verkiezingen, door een oriëntatiemiddag voor wethouders te organiseren en trainingen te ontwikkelen met betrekking tot coalitieonderhandelingen en het wethouderschap.

Online leeromgeving

De online leeromgeving is constant in ontwikkeling. Nadat de koppeling tussen de ledenadministratie en de leeromgeving in 2024 tot stand is gekomen, is het sinds 2025 mogelijk dat alle leden zelf een opleidingsaccount kunnen maken met hun lidnummer. In 2026 zal dit verder worden uitgerold en zullen meer leden hierover worden geïnformeerd.

Kennisdatabase

In 2025 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de Kennisdatabase. Een online plek waar Partij voor de Dieren fracties interessante kennis en achtergrondinformatie met elkaar kunnen delen. De lancering staat gepland voor medio 2026.

22 maart: Demonstratie tegen racisme en fascisme

Op 22 maart gingen we met 15.000 mensen de straat op in Amsterdam om samen onze stem te laten horen tegen racisme en fascisme. De demonstratie vindt elk jaar over de hele wereld plaats in het kader van de Internationale Dag tegen Racisme & Discriminatie. We verzamelden op de Dam en liepen een route door de stad richting het Museumplein.

Het is hard nodig om met zoveel mensen dit geluid te laten horen in een tijd waarin in veel landen een radicaalrechtse wind waait. Er vinden nog altijd verschrikkelijke oorlogsmisdaden plaats in Gaza, mensen met een migratieachtergrond worden gebruikt voor zondebokpolitiek en ook de Nederlandse rechtsstaat staat onder druk. We blijven vechten voor alles wat ons dierbaar is.

Demonstratie op de Internationale Dag tegen Racisme & Discriminatie

Demonstratie op de Internationale Dag tegen Racisme & Discriminatie met Tweede Kamerlid Ines Kostić

11 april: Demonstratie Pesticidevrij-dag

Op vrijdag 11 april liepen we mee tijdens de Pesticidevrij-dag in Den Haag. Pesticiden bedreigen onze gezondheid, de natuur en onze toekomst. Daarom kwamen we samen met duizenden mensen in actie voor schone lucht, gezond eten en een leefomgeving zonder gif. Het was een krachtig protest met muziek, gesprekken, persoonlijke verhalen en politieke actie. Samen riepen we de overheid op om mens, dier en natuur echt te beschermen.

Landbouwgif richt enorme schade aan, het put de bodem uit en het schaadt mens en dier. Het aantal mensen met Parkinson, een ziekte die in verband wordt gebracht met landbouwgif, is in de afgelopen tien jaar zelfs met 30% gestegen.

We strijden voor strengere (Europese) regels die landbouwmiddelen verbieden en voor het herstellen van onze ecosystemen. Daarnaast moeten we omwonenden beschermen. Wij steunen een landbouw die werkt met de natuur, in plaats van ertegenin.

Tweede Kamerlid Christine Teunissen tijdens Pesticidevrij-dag

24 april: Demonstratie dierproeven apen

Op 24 april is het Wereldproefdierendag. Op deze dag vond er een door ons georganiseerde protestmars plaats bij het apenproefcentrum in Rijswijk, het grootste testcentrum van Europa. Wij vragen in de Tweede Kamer al sinds de oprichting van onze partij om te stoppen met dierproeven. Met ons steunt een meerderheid van de Kamer een zo spoedig mogelijke afbouw. Toch besloot minister Bruins om deze experimenten nog zeker vijf jaar toe te staan.

Dit was aanleiding genoeg voor deze demonstratie. In Nederland worden elk jaar nog honderdduizenden dierproeven uitgevoerd. Duizenden apen leven in het apenproefcentrum in Rijswijk in kooien, worden ziek gemaakt en worden gebruikt voor experimenten. Dit is echt onacceptabel.

Tijdens de protestmars liepen we met alle demonstranten richting het Biomedical Primate Research Centre. Daar vond een manifestatie plaats met politici en andere sprekers. Er werd onder andere gesproken door ons Kamerlid Ines Kostić en ecooloog Jen Hochmuth.

Onze motie, later in het jaar ingediend om apenproeven nu echt zo snel mogelijk af te bouwen, is gelukkig aangenomen.

Tweede Kamerlid Ines Kostić tijdens demonstratie tegen proeven op apen

10 mei: Woonprotest Utrecht

Wonen is een recht, geen verdienmodel! Daarom gingen we samen met honderden mensen de straat op in het centrum van Utrecht. We demonstreerden tegen (jaarlijkse) huurverhogingen. Want terwijl huisjesmelkers hun zakken vullen, rijzen de huurprijzen in Nederland de pan uit. Veel mensen hebben moeite met het betalen van de huur, of komen überhaupt niet aan een huis.

Er was een podiumprogramma met verschillende sprekers van huurdersorganisaties en bewonersgroepen. Daarna volgde een mars door de binnenstad van Utrecht. Naast vele leden was ons Kamerlid Ines Kostić erbij om aandacht te vragen voor dit urgente onderwerp.

18 mei, 15 juni, 5 oktober: Rode Lijn-demonstratie
Solidair met Palestina. We waren dit jaar op 18 mei, 15 juni en 5 oktober aanwezig bij alle drie de Rode-Lijn-demonstraties. Deze demonstraties waren mogelijk de demonstraties met de grootste maatschappelijke impact dit jaar. We gingen eerst met 100.000 mensen, toen met 150.000 mensen en tot slot zelfs met 250.000 mensen in rode kleding de straat op met een duidelijke boodschap: stop de genocide in Gaza nu!

Door middel van rode kleding trokken we letterlijk een rode lijn door zowel Den Haag als Amsterdam. Hiermee riepen wij politici, beleidsmakers en inwoners van Nederland op om daadkracht te tonen. In totaal lieten 500.000 mensen, verspreid over drie demonstraties, onze regering weten: kom in actie tegen de genocide in Palestina, stop de uithongering van kinderen en stop de Nederlandse medeplichtigheid aan Israëls oorlogsmisdaden.

Onze Kamerleden en vele lokale afdelingen waren aanwezig bij deze demonstraties. Het was een indrukwekkend gezicht om met zoveel mensen op te komen voor de mensen in Gaza.

Juni: Meldpunt hittestress

Wij strijden al jaren tegen hittestress bij dieren in de vee-industrie. Volgens de wet moeten dieren beschermd worden tegen slechte weersomstandigheden, maar in de praktijk zien we nog steeds geen oplossingen voor al die dieren in de snikhete wei, stallen en transportwagens. Daarom werd ons meldpunt hittestress ook deze zomer weer geopend. We kregen 47 meldingen binnen. Deze meldingen kunnen onze volksvertegenwoordigers gebruiken bij hun werk.

14 juni: Nacht van de Vluchteling

Op 14 juni was het weer de Nacht van de Vluchteling. Door het hele land, verspreid over 6 routes, liepen zo'n 8.000 mensen 10, 20 of 40 kilometer, om geld op te halen voor noodhulp aan vluchtelingen over de hele wereld. Onze leden en ons Kamerlid Ines Kostić vanuit het hele land liepen mee tijdens de Nacht van de Vluchteling om aandacht te vragen voor miljoenen mensen die wereldwijd op de vlucht zijn. Het was een mooie nacht waarin in totaal wel 1,8 miljoen euro werd opgehaald, het hoogste bedrag tot nu toe.

1 juli: Ketu Koti

Ketu Koti betekent: ketenen gebroken. Het is een jaarlijkse herdenking en feestdag waarbij we stilstaan bij het slavernijverleden. We staan ook stil bij de verantwoordelijkheid die Nederland draagt voor het slavernijverleden. Ons Kamerlid Christine Teunissen was aanwezig in het Oosterpark in Amsterdam bij de belangrijke Nationale Herdenking Slavernijverleden. Het is een moment om te reflecteren op het heden en hoe deze geschiedenis doorwerkt in alledaags racisme en discriminatie in Nederland.

Na de herdenking volgde het aansluitende Ketu Koti Festival in Amsterdam, waar feestelijk wordt stilgestaan bij de afschaffing van de slavernij. Een festival vol muziek, eten en openlucht tentoonstellingen. Dit vond plaats op het Museumplein.

Sit-in Gaza (meerdere data)

Door het jaar heen vonden er verschillende sit-ins voor Gaza plaats. Demonstraties waarbij aandacht werd gevraagd voor de situatie in Gaza door zittend, meestal op stations, te demonstreren.

Christine Teunissen was bijvoorbeeld aanwezig bij een sit-in in Den Haag tegen de uithongering van Gaza. Nadat verschillende aangevraagde debatten over Gaza werden geweigerd, eisten we dat het kabinet zijn morele en internationale verplichting na zou komen.

Tweede Kamerlid Christine Teunissen tijdens Ketu Koti

Tweede Kamerlid Christine Teunissen tijdens een Sit-in

19 juli: Pride Walk

Door het hele land zijn dit jaar Pride Walks georganiseerd waar lokale werkgroepen en afdelingen aan deelnamen. Op 19 juli was de landelijke Pride Walk in Amsterdam, waar we samen met veel leden de straat op gingen. Tijdens Pride vieren we feest én voeren we protest. Want ook dat laatste is nog steeds nodig. Acceptatie van lhbtqia+-personen gaat achteruit. Transrechten staan wereldwijd onder druk en geweld en discriminatie nemen toe. Gelijke behandeling is een grondrecht en voorwaarde voor een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. Wij strijden voor een wereld waar niemand hoeft te vechten om te mogen bestaan. Daar zullen we altijd voor blijven opkomen.

20 september: Chemours demonstratie

Op 20 september werd in Dordrecht door onze partij een protest georganiseerd bij grootvervuiler Chemours. Chemours is een fabriek waar onder andere PFAS worden geproduceerd: chemische stoffen die producten water- en vetafstotend kunnen maken.

Aanleiding voor het protest was World Cleanup Day. Er waren verschillende sprekers aanwezig, waaronder ons Kamerlid Ines Kostić en Pieter Groenewege, raadslid en lijsttrekker van de Partij voor de Dieren in Dordrecht. We eisten dat Chemours stopt met schadelijke lozingen en dat het bedrijf zijn eigen afval opruimt. De vervuiling raakt heel Nederland en wij vinden het onaanvaardbaar dat omwonenden, dieren en toekomstige generaties de prijs betalen voor de winst van Chemours.

30 november: PAIS-protest

Op 30 november was ons Kamerlid Ines Kostić aanwezig bij het PAIS-protest. Ze was hier om aandacht te vragen voor een onderwerp dat vaak weinig aandacht krijgt: PAIS-ziekten. Honderdduizend mensen hebben een PAIS-ziekte zoals Long Covid, Q-koorts of ME. Deze mensen hebben vaak constant last van hun PAIS-ziekte en ook veel van hun dierbaren worden hard getroffen. Voor hen lijkt het leven stil te staan.

Het was een warm protest. Er werd veel geknuffeld en er werden onderling veel verhalen gedeeld. Het was waardevol om eindelijk aandacht te vragen voor deze, vaak ondervetegenwoordigde, groep mensen.

December: Meldpunt vuurwerkoverlast

Ons meldpunt vuurwerkoverlast werd ook dit jaar weer gebruikt om in kaart te brengen waar en hoeveel (geluids-)overlast en afval door vuurwerk worden veroorzaakt. Hoewel ons voorstel om particulier vuurwerk af te schaffen inmiddels eindelijk is aangenomen, bood het meldpunt tijdens de afgelopen jaarwisseling waardevolle inzichten in waar de meeste overlast plaatsvond. Deze konden wij zowel lokaal als landelijk gebruiken voor onze strijd voor een vuurwerkverbod. De overlast treft niet alleen mensen, maar zorgt ook voor veel stress, verwondingen en desoriëntatie bij dieren. Er werden dit jaar 8243 meldingen gedaan.

Afdelingen en werkgroepen

In alle provincies zijn leden actief in afdelingen of werkgroepen. Enthousiaste vrijwilligers die zich inzetten om onze partij nog meer bekendheid te geven, onze idealen uit te dragen en ons diepgroene geluid te laten horen. Zij zijn een belangrijk onderdeel van de partij. In verkiezingstijd helpen ze met flyereren en posters plakken en het organiseren van acties en evenementen. Lokaal zorgen ze voor de zichtbaarheid van onze partij door het organiseren van lezingen, politieke cafés, workshops, filmavonden of zwerfafval opruimacties.

Er zijn in totaal acht afdelingen met een gekozen afdelingsbestuur: Drenthe, Friesland, Gelderland, Groningen, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht en Zuid-Holland. Onder deze afdelingen vallen meerdere lokale werkgroepen. In de drie provincies zonder afdeling is een provinciale werkgroep actief: Flevoland, Limburg en Zeeland.

Raad van toezicht

De raad van toezicht houdt doorlopend toezicht op het partijbestuur en toetst of zij zich aan relevante wet- en regelgeving houdt, of het bestuur aan financiële verplichtingen van de partij voldoet, en of het bestuur statuten, reglementen en congresbesluiten naleeft. Daarnaast is de raad van toezicht een klankbord voor het bestuur. En namens het congres treedt zij op als werk- of opdrachtgever voor bestuursleden. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor drie jaar.

De raad van toezicht is verkozen op het congres van 14 juni 2025 en bestaat sinds het passeren van de statuten op 21 augustus 2025 uit de volgende drie leden:

- Lili Doude - voorzitter
- Ingrid van Ulden
- Michiel Knol

College van advies

Het college van advies geeft het partijbestuur gevraagd en ongevraagd advies. Ook mag het college van advies debatten over politieke onderwerpen voorstellen en voeren. Het college van advies bestaat uit maximaal twintig leden van de partij. Zij zijn benoemd voor drie jaar. Het college bestaat uit:

- Ellen Putman - voorzitter
- Laura van Roekel - voorzitter
- Jan ten Cate
- Marieke Daemen
- Frank-Juriën Dam
- Marens Engelhard
- Marieke de Groot
- Jaap Hollebeek
- Lydia de Jong (tot 2 september 2025)
- Corina Kerkmans
- Ronan van Langen
- Anna van der Maas
- Wesley Pechler
- Siska Peeks
- Alejandra Peña
- Kivilcim Pinar
- Benjamin van Sterkenburg
- Jurgen Suurmeijer (tot 1 augustus 2025)
- Luuk van der Veer
- Kevin Vroomen

Commissie van beroep

Bij de commissie van beroep kunnen partijleden bezwaar maken tegen sommige beslissingen van het partijbestuur of afdelingsbestuur. Bijvoorbeeld als iemand zich geen kandidaat mag stellen of als iemands lidmaatschap gestopt wordt (royeren). De commissie van beroep oordeelt dan of die beslissingen op de juiste manier zijn genomen. De commissieleden worden benoemd voor 3 jaar. De commissie bestaat uit:

- Sandra Schoenmakers - voorzitter
- Jan van Knippenberg
- Corina Kerkmans (tot 14 juni 2025)
- Dana van der Kraan (tot 25 augustus 2025)
- Reinout Sterk
- Huub van Wersch

Overige commissies

Hieronder vind je de overige commissies die door het partijbestuur zijn opgesteld.

Commissie D.I.E.R

De commissie DIER bestaat uit een zeer diverse groep partijleden met uiteenlopende persoonlijke en professionele achtergronden. Alle commissieleden zijn onderdeel van een minderheidsgroep, variërend van gender tot seksuele voorkeur en etniciteit. Zij komen uit verschillende delen van het land: variërend van de Randstad tot het Groene Hart. Dankzij al deze factoren zijn ze in staat om met een intersectionele blik te kijken naar de partij en daarmee de diversiteit en inclusie binnen de partij verder te versterken. Ze zijn erg gemotiveerd om het partijbestuur te ondersteunen en de partij verder te ontwikkelen op de betreffende thema's.

De commissie bestond in 2025 uit:

- Ana Karadarević - voorzitter
- Ashja Minhas - secretaris
- Jannus van Wolferen
- Kivilcim Pinar
- Merel Muller
- Noï van Mondfrans
- Kim de Roder (tot 22 augustus 2025)

Adviescommissie (permanente) campagne

De adviescommissie (permanente) campagne adviseert het partijbestuur buiten verkiezingstijd over verkiezingscampagnes en profilering van de partij tussen campagnes in, met andere woorden permanent campagnevoeren. Alle leden zijn benoemd tot 27 juli 2026.

De adviescommissie bestaat uit:

- Bram van Liere - voorzitter
- Miroya Reinders - secretaris
- Lieke Keller
- Tim Crutzen
- Mathijs de Ruiter
- Erik van Dam
- Anjo Travaille
- Lotte Krediet
- Corinne Cornelisse
- Ronan van Langen

Permanente programmacommissie

De permanente programmacommissie werkt buiten verkiezingsperiodes om aan de inhoudelijke doorontwikkeling van verkiezingsprogramma's. Het voorzitterschap van de commissie rouleert.

De permanente programmacommissie bestaat uit:

- Cynthia Pallandt
- Maaïke Moulijn
- Meike de Boer
- Olivia Butterman
- Paul van Gent
- Radjan Hanoeman
- Vera Sýkora
- Willemijn Stoffels

Neveninstellingen

We hebben een aantal neveninstellingen. Deze zelfstandige organisaties zijn aan de partij verbonden en delen de idealen van de partij.

PINK!

We erkennen PINK! als onze politieke jongerenorganisatie. PINK! is een vereniging voor jongeren die de idealen van de partij delen. PINK! wordt geleid door een bestuur. De bestuursleden werden benoemd door de leden van de vereniging voor een periode van 2 jaar. Sinds juni 2025 is deze termijn aangepast naar anderhalf jaar.

Het bestuur van PINK! bestond in 2025 uit:

- Bob Steenmeijer - voorzitter
- Henriëtte Pijl - secretaris
- Sjaak van Bommel - penningmeester (tot 7 december 2025)
- Maxim Boven - penningmeester (sinds 7 december 2025)
- Ole Schulten - bestuurslid politiek (sinds 7 december 2025)
- Ronan van Langen - bestuurslid politiek (tot 7 december 2025)
- Tamar van der Horst - bestuurslid educatie & activisme
- Jo Lijbaart - bestuurslid organisatie
- Elena Alonso González - bestuurslid pers & promo (sinds 7 december 2025)
- Thijn van Rootselaar - bestuurslid pers & promo (tot 27 juni 2025)

Animal Politics Foundation

We erkennen de Animal Politics Foundation (APF) als onze internationale organisatie. De APF verspreidt de idealen van de partij in het buitenland door samen te werken met internationale zusterpartijen. De APF wordt geleid door een bestuur. De leden daarvoor worden benoemd door het partijbestuur voor een periode van 3 jaar.

Het bestuur van de APF bestond in 2025 uit:

- Andreas Ligtoet - voorzitter
- Stéphanie Palsma van Voorthuizen - penningmeester
- Barbara van Genne - secretaris
- Eva van Esch

Nicolaas G. Pierson Foundation

We erkennen Nicolaas G. Pierson Foundation (NGPF) als ons wetenschappelijk bureau. De NGPF maakt wetenschappelijk onderzoek op het gebied van dieren, milieu, natuur en klimaat toegankelijk voor een breed publiek. De NGPF wordt geleid door een curatorium. De leden daarvoor worden benoemd door het partijbestuur voor een periode van 4 jaar.

Het curatorium van de NGPF bestond in 2025 uit:

- Niko Koffeman - voorzitter
- Ton Dekker - vicevoorzitter
- Stéphanie Palsma van Voorthuizen - penningmeester
- Eline Burgers - algemeen bestuurslid
- Ingrid Visseren-Hamakers - bestuurslid (tot 1 juni 2025)

Stichting Meer Natuur

Op 3 november 2025 is de stichting Meer Natuur opgericht. Dit idee kwam van het partijbestuur en werd in november 2021 goedgekeurd door het congres. De stichting koopt grond om er natuur van te maken en die natuur te beschermen. Daarbij staat de waarde van de natuur zelf centraal, samen met het herstel en behoud van biodiversiteit.

Het bestuur is benoemd voor drie jaar en bestaat uit:

- Danielle de Jong - voorzitter
- Collin Molenaar - secretaris
- Guus Beckett - penningmeester
- Wilma van der Kooij - algemeen bestuurslid
- Bram van Liere - algemeen bestuurslid

Integriteit en vertrouwenspersonen

We vinden het belangrijk dat binnen alle geledingen van de vereniging op een integere manier met elkaar wordt omgegaan en gewerkt. Daarin is geen plaats voor ongewenste omgangsvormen zoals pesten, (seksuele) intimidatie, discriminatie of agressie en geweld. Net zo belangrijk vinden wij het voorkomen van integriteitsschendingen of misstanden binnen de partij en al haar geledingen. We willen dan ook dat de leden die actief zijn in de vereniging op een veilige manier kwesties kunnen bespreken. Actieve leden kunnen daarvoor een beroep doen op twee interne vertrouwenspersonen, Ninke Harten en Isabel Tirado, of een externe vertrouwenspersoon Remco Leferink.

De internationale zusterpartijen van Animal Politics Foundation zitten in Australië, België, Canada, Cyprus, Duistland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Japan, Moldavië, Nieuw-Zeeland, Portugal, Roemenië, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten en Zwitserland

Interne vertrouwenspersonen

In 2025 hebben de interne vertrouwenspersonen in totaal 16 hulpvragen gekregen. Het betrof hulpvragen op het gebied van ongewenste omgangsvormen en integriteit. Vooral ongewenste manieren van samenwerken, pesten en onredelijke machtsstructuren kwamen daarbij vaak naar voren.

In een deel van de gevallen had de hulpvrager voldoende aan een enkel gesprek met de interne vertrouwenspersoon. In andere gevallen werden meerdere gesprekken gevoerd of was zelfs sprake van langdurige begeleiding. Ook hebben de interne vertrouwenspersonen verschillende hulpvragers doorverwezen naar de integriteitssecretaris.

Externe vertrouwenspersonen

De externe vertrouwenspersoon heeft in 2025 met 9 personen gesproken. Zo nodig werden de melders doorverwezen naar de integriteitssecretaris van de partij of naar de verantwoordelijke persoon binnen de afdeling, het partijbestuur of een andere eindverantwoordelijke. Als dat niet voldoende was dan werd er verwezen naar een externe deskundige voor advies. In sommige gevallen was het bieden van een luisterend oor voldoende. De personen hebben zelf een passende keuze gemaakt om tot een oplossing van het probleem te komen.

Externe integriteitssecretaris

In 2025 is de externe integriteitssecretaris in 17 gevallen benaderd voor een gesprek. In 8 gevallen is een procedure onder de meldregeling van de partij gestart. Voor 2 meldingen is een ad-hoc commissie ingeschakeld die onderzoek heeft gedaan en een advies met aanbevelingen aan het bestuur heeft uitgebracht. Ontvangen signalen die vroegen om nadere actie vanuit de partij, zijn in overleg met de melder op andere wijze opgepakt, bijvoorbeeld door bemiddeling of door een interventie van het landelijk bestuur.

Actieve leden hebben de mogelijkheid om meldingen van vermoedens van integriteitsschendingen of grensoverschrijdend gedrag te melden. Meldingen komen binnen bij de externe integriteitssecretaris.

Ledenparticipatie

In 2025 zijn diverse initiatieven ontplooid en pilots opgezet om leden meer inspraak te geven in de partij. Er is met de adviescommissie (permanente) campagne een pilot met deep democracy geweest. Er zijn een aantal commissies ingesteld met leden met bijzondere expertise die het partijbestuur adviseren zoals de commissie DIER, de adviescommissie (permanente) campagne en de permanente programmacommissie. De Tweede Kamerfractie voerde een pilot uit om leden te betrekken bij actuele vraagstukken rondom de energietransitie. En voorafgaand aan commissiedebatten over water in de Tweede Kamer vond er een consultatie plaats onder waterschappers van de partij.

Het congres heeft op 14 juni het congresvoorstel ledenparticipatie ingestemd. Dit stuk had als doel het uitwerken en uitdiepen van het standpunt van de partij over vrede en veiligheid in een veranderende wereld doormiddel van ledenparticipatie. Het partijbestuur heeft gespreksessies gefaciliteerd die begeleid werden door onafhankelijk gespreksbegeleiders. De verslagen van het participatietraject en de leeslijst voor de deelnemers zijn meegegeven aan de programmacommissie TK25.

**Partij voor
de Dieren**